

Saksbehandler: Svein Mathias Køhn

Referanser: KR 04/12, SKR 05/12

Saksdokumenter:

Dok.dato	Tittel	Dok.ID
09.02.2012	Årsplan 2012 - Saksdokument til rådene MKR.doc	74467

Årsplan 2012 for de sentralkirkelige råd - KR, LMR og SKR

Sammendrag

Årsplan for de sentralkirkelige råd er utarbeidet på bakgrunn av Kirkemøtets føringer og Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet tildelingsbrev. Det foreliggende dokument er resultat av en lengre prosess i avdelingene og i ledelsen. Den fremlagte planen inndeler virksomheten i 9 hovedområder med hovedmål og delmål.

Det har vært arbeidet for å tydeliggjøre målene. Årsplanen er tilpasset de økonomiske rammene.

Mellomkirkelig råd bes spesielt om å konsentrere seg om følgende deler av årsplanen:

- Mellomkirkelig råd, s. 15
- Hovedområde 5:
  - Pkt. 5.3: Skaperverk og Bærekraft og KR's arbeid med miljø, forbruk og rettferd og
  - Pkt 5.4: Sosiale perspektiver i samfunnsdebatten, sidene 31-32
- Hele hovedområde 7: Økumenikk og internasjonale spørsmål (MKR), sidene 35-40

Forslag til vedtak

Mellomkirkelig råd vedtar det fremlagte forslag til årsplan for rådets arbeid i 2012 med de endringer som fremkom i møtet.

Saksorientering

Bakgrunn

De sentralkirkelige råd har som hovedfunksjon å være:

Strategiorgan.

Utvikle holdninger og ideer og samordne prioriteringer og innsatsområder i forhold til bredden av kirkens medlemmer og innen menighetsarbeidet.

Samordningsorgan

Bidra til tjenlig fordeling av ansvar og oppgaver mellom instanser som har et arbeid rettet mot menighetene på vegne av vår kirke.

Service- og kompetanseorgan

Drive service, utrednings- og informasjonsarbeid overfor kirkelige ansatte, organer, offentlige myndigheter, massemedia m.v.

Forvaltningsorgan

Ivareta de oppgaver som Kirkemøtet og rådene er tillagt i medhold av lover og bestemmelser.

Kirkerådet skal i henhold til kirkelovens § 25 iverksette Kirkemøtets beslutninger og lede arbeidet mellom Kirkemøtets samlinger. Kirkemøterelaterte saker er en vesentlig del av planen.

Kirkerådet skal også følge opp kravene i Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementets tildelingsbrev. Dette innebærer å arbeide i samsvar med det statlige økonomireglement og de krav det stiller til virksomhetsstyring. Dette omhandler:

- Mål og resultatkrav
- Pålitelig regnskapsrapportering og økonomiforvaltning
- Overholdelse av lover og regler

Regjeringens kirkepolitikk legger særlig vekt på:

- Den norske kirke er en viktig bærer av den kristne kulturarven og spiller en betydelig rolle som verdiformidler og verdiinstitusjon.
- Den norske kirke skal videreføres og utvikles som en åpen og demokratisk folkekirke
- Den norske kirke skal være landsdekkende, lokalt forankret, med plass for ulike religiøse behov, erfaringer og teologiske retninger

Statlige virksomheter er svært forskjellige. Rammeverket skal fylles med innhold, tilpasses og benyttes slik at det blir til nytte for den enkelte virksomhet. Det har vært arbeidet med å tilpasse det statlige regelverket til Kirkerådets egenart.

Det følger av Den norske kirkes egenart som trossamfunn at det er Kirkemøtet og rådene som på selvstendig grunnlag må fastsette mål og strategier for kirkens virksomhet. Statens ansvar er i første rekke knyttet til de rettslige, organisatoriske og økonomiske rammebetingelsene for kirken. (For nærmere omtale av mål og styringsparametere henvises det til Forbruker-, administrasjons- og kirkedepartementets tildelingsbrev av 24. januar 2012, vedlegg i KR sak 5/12.)

Noen oppgaver, slik som oppfølging av plandokumenter for Den norske kirke, berører all aktivitet i sokn, fellesråd, bispedømmeråd og Kirkeråd. Det er krevende å skille den rolle Kirkerådet har som statlig forvaltningsorgan og den rolle Kirkerådet har som Kirkemøtets sekretariat. I årsplanen for 2012 er det derfor tatt med et punkt som omhandler Den norske kirke på nasjonalt nivå.

Kirkerådet er i et dilemma når fagområdene skal planlegges og gjennomføres. Det er verken personalressurser eller økonomiressurser til å gjennomføre alle. Planen inneholder derfor en stram prioritering over det som er planlagt gjennomført i 2012.

Alle statlige virksomheter har et samfunnsoppdrag de skal levere! Den norske kirke er omtalt i Prop 1 S 2011-2012 der det står på side 16:

«Regjeringen vil legge til rette for at Den norske kirke skal kunne utvikles som en åpen og inkluderende folkekirke. Den norske kirke skal være en landsdekkende, lokalt forankret kirke med plass for ulike religiøse behov og teologiske retninger. En levende folkekirke må oppleves nær og relevant. Den samler bred deltakelse og oppslutning, og medlemmene gjør aktiv bruk av dens tjenester. Folkekirken er åpen i sitt arbeid og møter alle mennesker med respekt ut fra deres livssituasjon»

Det er videre et mål å utnytte ressursene best mulig. Det skjer ved å arbeide målrettet og ved å være til for kirkens brukere: menigheter og medlemmer i Den norske kirke. Dette er ofte vanskelig å måle uten å bruke omfattende brukerundersøkelser.

Det har vært forutsatt i rådsbehandlingene at Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd har faglig selvstendig ansvar for å fastsette planer innenfor sine ansvarsområder, men at Kirkerådet er det organ som har det økonomiske ansvar for den samlede virksomhet og dermed fatter det endelige vedtak om den helhetlige årsplan.

Planens disposisjon og oppbygging

Årsplanen for 2012 er inndelt i 9 hovedområder med hovedområder, delmål og tiltak.

Disse hovedområdene er:

1. Stat – kirke
2. Barn, unge og trosopplæring
3. Gudstjenesteliv
4. Organisasjon og forvaltning
5. Diakoni
6. Kirkemusikk og kultur
7. Økumenikk og internasjonale spørsmål
8. Samisk kirkeliv
9. Kommunikasjon og IKT

Det har vært arbeidet med å tilpasse målene til Kirkemøtets strategidokument og departementets tildelingsbrev. Der det er relevant, er det i delmålene henvisning til vedtak fra Kirkemøtet. Videre arbeides det med å knytte aktivitet og økonomi tettere sammen. Fra 1.1.2009 ble det innført formål på alle driftsutgifter, slik at det blir mulig å få økonomiske oversikter over forbruket på de ulike hovedmål og delmål.

Årsplanen inneholder ikke all aktivitet. For og ”spisse” planen er kun de viktigste oppgaver og mål tatt inn. Mange oppgaver og aktiviteter som går igjen fra år til år og som det ikke er noe spesiell satsing på, er ikke med i dette dokumentet. Bakgrunnen for dette er at årsplandokumentet skal bli et bedre styringsdokument. Planen er dermed ikke utfyllende for alt som gjøres i sekretariatet.

Behandlingen av Årsplan må sees i sammenheng med behandling av Kirkerådets budsjett (KR 04/12) og behandlingen av OVF-tildelingene (KR 06/12). Aktiviteten på de enkelte fagområder og mål må gjennomføres innenfor de økonomiske rammene som er til disposisjon.

Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd er ikke i samme grad som Kirkerådet forvaltningsorgan, de er opprettet som fagorganer. Deres mandater medfører at deres virksomhet i sterkere grad preges av eksterne relasjoner.

Bruk av risikostyring

Fra departementets side har det blitt lagt som en føring at Kirkerådet skal jobbe med risikostyring. Arbeidet med risikoanalyse startet opp i Kirkerådets sekretariatet våren 2008.

Senter for statlig økonomistyring (SSØ) har utarbeidet et metodedokument om saken. Dette har vært lagt til grunn for arbeidet i Kirkerådet, også fordi Riksrevisjonen i sitt arbeid med oppfølging av virksomhetene ofte henviser til dette. Dette var nytt i årsplanen i 2009. Siden denne metoden er ny for mange av medlemmene i rådene, gis det en kort omtale nedenfor.

Risikovurderingen innebærer en prosess der konklusjonene trekkes ut fra samlet vurdering av:

1. Risiko for at en hendelse skal oppstå (Sannsynlighetskriteriet)

2. Graden av vesentlighet og konsekvens dersom hendelsen oppstår
(Konsekvenskriteriet)

Grunntenkningen bygger på konsekvensvurderinger basert på de to nevnte kriteriene og der en med kost/nytteperspektiv som en viktig ramme, gir høyest prioritet til å forebygge ut fra:

- Hendelser med stor alvorlighetsgrad, selv om sannsynligheten for at hendelsen oppstår er liten
- Hendelser hvor alvorlighetsgraden er relativt liten, men hvor det er stor risiko for at hendelsen oppstår

SSØ har i sin veileder anbefalt at risikoene for de ulike hendelsene settes inn i et risikokart. Risiko skal vurderes ut fra om den er kritisk, høy, moderat eller lav. Det er et mål å ha en aktivitet på et akseptabelt risikonivå. Når det oppstår situasjoner der risikoen overgår et akseptabelt risikonivå skal det settes inn tiltak for å redusere sannsynligheten og konsekvensene av uønskede hendelser.

Kirkerådet har i årsplanarbeidet gjort noen vurderinger av hvilke risikofaktorer som er mest relevante under de enkelte hovedområder. Poenget med risikovurderinger er å forebygge og begrense hendelser som kan påvirke måloppnåelsen negativt.

I årsplanen er det tatt inn et risikokart (som vist nedenfor) under presentasjonen av de enkelte rådenes arbeid.

Sannsynlighet (s)	Svært stor					
	Stor					
	Moderat					
	Liten					
	Meget liten					
		Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
		Konsekvens (k)				
Risiko (r):		Lav	Moderat	Høy	Kritisk	

Eks. Er sannsynligheten (s) moderat for at vi ikke oppnår et mål og konsekvensen (k) alvorlig, så er risikoen (r) kritisk.

Videre er det gitt et risikobilde under hvert hovedområde i planen der de viktigste risikoene er omtalt.

Den norske kirke vil alltid være i et spenningsfelt der det vil være en iboende risiko. Utfordringene er hele tiden å ha en risiko på et akseptabelt nivå. For å lykkes med dette, må det være muligheter til å iverksette tiltak for å redusere risikoen der denne er for høy til å ha en gjenværende risiko som er akseptabel.

Økonomiske/administrative konsekvenser

De enkelte delmål og tiltak i planen er utarbeidet innenfor den økonomiske ramme som det er lagt opp til i foreslått budsjett for 2012, jfr. KR 05/12, MKR 06/12 og SKR 06/12.

